

Fantastic 'made in catalonia'

Barcelona serà al segle XXI l'epicentre de la indústria del cinema. Fantastic Factory, projecte creat per Filmmax i encapçalat pel director de 'Re-animator', Brian Yuzna, vol ser un dels centres de producció del gènere fantàstic més importants del món.

Somiari és l'únic estat natural de l'ésser humà que es fa sense gaires esforços, de manera divertida i de franc. I no hi ha dubte que qui més en sap són les personalitats que fan i desfan aquest llit gegant anomenat Hollywood. Els primers inventors, magnats i directors van jugar amb les imatges per fer realitat amb una gran imaginació els seus pensaments més primitius. A França, Méliès i el seu *Viatge a la Lluna* (1902) van entusiasmar la gent amb la seva visió futurista, com si fos el

Jules Verne de la imatge; i, a casa nostra, Segundo de Chomón amb *Samson et Dalida* (1902) o *Le rêve du cuisinier* (1908) es va convertir en un dels primers pioners del fantàstic. D'alguna manera, aquests dos il·lustres realitzadors van po-

sar les primeres pedres per donar forma i contingut a un dels gèneres més importants de la història del cinema i que encara avui té una gran acceptació entre nosaltres: el fantàstic.

Des dels seus inicis, el cinema ha begut de diferents formes d'expressió, però és la literatura la font que més ha ajudat a crear les històries. Hollywood sempre ha agafat els llibres com a punt de referència: per fer adap-

El president del Grup Filmmax, Julio Fernández, al centre, amb els directors Elio Quiroga, Tinieblas González, Brian Yuzna i Jaume Balagueró. Fernández, cansat de comprar pel·lícules de gènere a uns altres països, va decidir produir els seus propis productes. (Foto: L. F. Romo)

LUIS FERNANDO ROMO

LUIS FERNANDO ROMO

Els directors Tinieblas González, dalt, i Elio Quiroga, a sota. Aquest últim creu que "Fantastic Factory serà el centre de producció del gènere del segle XXI".

tacions, per apropiar-se dels diferents gèneres i per adreçar-se a tots els estrats socials. Durant l'era dels estudis, que abraça des de finals dels anys deu fins a finals dels cinquanta, el gènere va ser el vehicle idoni per presentar els productes cinematogràfics. Però amb la caiguda de les grans productores, tots els gèneres van perdre força excepte el fantàstic, que amb les seves variants, ciència-ficció, suspens, *thriller* o terror, va poder sobreviure gràcies als productes de la Hammer amb Terence Fisher, a l'estil inconfusible de Roger Corman o a l'èxit de films tan po-

pulars com *La guerra de les galàxies*, *La semilla del diablo*, *Tauró*, o *L'exorcista*.

Per no perdre el fil, Julio Fernández, president del Grup Filmax, cansat de comprar pel·lícules de gènere a uns altres països per poder distribuir-les a l'estat espanyol, va decidir produir i vendre els seus propis productes pel món. "Aquesta idea se'm va acudir fa deu anys al Festival de Cinema de Sitges", comenta Julio, però fins que no va sopar l'any passat a Sitges amb Brian Yuzna -director de *Reanimator*-, el projecte de Fantastic Factory encara era una il-lu-

sió. "Em vaig sentir tan atret per aquesta idea -diu el realitzador- que vaig visitar Barcelona a principis d'any per veure si aquesta ciutat tenia les mateixes condicions cinematogràfiques que Los Angeles. I en vaig quedar sorprès. El clima és molt similar, hi ha moltes platges, muntanyes, grans centres comercials i bones comunicacions que permeten localitzacions molt bones. A més a més, el barri gòtic de Barcelona és perfecte per ambientar l'època medieval".

Un pressupost de 3.000 milions. Des d'aquest any, Fantastic Factory és ja una realitat. La societat pertany al cinquanta per cent a Catalana de Iniciativas y Sogedasa i té per funció produir cada any vuit pel·lícules, dues sèries d'animació i una altra de ficció per a televisió. Aquesta empresa, produïda per Castela Productions, disposa d'un pressupost per als pròxims tres anys de tres mil milions de pessetes. Yuzna i Fernández volen desenvolupar la indústria cinematogràfica de gènere amb un punt de sortida de set pel·lícules espanyoles, rodades en anglès. L'objectiu és competir amb les altres empreses de ram ja consolidades. De fet ja compten amb els millors professionals del món, com Stuart Gordon (*Dolls* o *Re-sonator*) o Screaming Mad George (creador dels efectes especials per *Postergeist 2* o *Pesadilla en Elm Street 4*). Encara que també donaran oportunitat a joves directors que encara no s'han estrenat en els llarg-metratges, com ara Tinieblas González, o que són completament novells, com Jaume Balagueró. Però també han fitxat directors amb una certa experiència, com ara l'Elio Quiroga. "Estic segur que Fantastic Factory serà el centre de producció del gènere del segle XXI", diu Quiroga, mentre que el seu company, el tètric Tinieblas González afirma: "Sens dubte, aquest projecte serà la primera factoria del cinema fantàstic des de l'època de Jesús Franco, encara que amb més diners i més avantatges tecnològics. Quan vaig enllestir el meu segon

LUIS FERNANDO ROMO

LUIS FERNANDO ROMO

curt-metratge em preguntava on podria anar per dirigir films fantàstics o de terror, perquè l'única alternativa que tens ara és fer un drama o una comèdia.”

Amb el record d'en Jesús Franco, a qui alguns consideren la versió casposa de la Hammer, molts directors no han perdut l'esperança de donar una nova visió del gènere fantàstic tot renovant-ne el llenguatge. A més a més hi ha la possibilitat de crear un nou *star system* a imatge i semblança de la Barbara Steele, Vincent Price o Lon Chaney “encara que és una cosa molt delicada, però si tot això té èxit, ens podríem convertir en la Hammer del 2000”, diu rient Quiroga. Ningú no sap ben bé fins a quin punt la tecnologia i els efectes especials condicionaran la creativitat, però Jaume Balagueró creu que “si hi ha molts efectes no te'ls pots creure, les pel·lícules resulten falses. Ara bé, els FX són molt útils i creïbles si els utilitzes per retocar els errors de filmació o fer composicions d'elements climatològics”.

Calendari de produccions. Al calendari de la Fantastic Factory ja es poden veure sobre el paper quatre grans projectes. *Faust*, dirigida per Brian Yuzna, *Dagon* de Stuart Gordon i *Arachnid* i *Beyond Reanimator*, que encara no tenen director, tot i que hi ha moltes possibilitats que sigui Yuzna qui dirigeixi aquesta última pel·lícula. Els altres tres films els faran tres directors tan diferents i com-

plementaris com Quiroga i González, que no tenen clar a quins elements donaran prioritat: “Tot depèn de la història i del guió”, comenta González, encara que Quiroga matisa: “Visc fascinat per la condició humana i les seves relacions amb la divinitat.” Per la seva banda Balagueró té una fixació per la por i pels fèndems estranys, per tot allò que és pròxim a la normalitat i que no es pot explicar: “Les coses més anormals te les trobes en la vida quotidiana.” Cadascun dels realitzadors tindrà un pressupost d'entre dos milions i mig i quatre milions de dòlars, és a dir, entre 400 i 650 milions de pessetes. El mes de setembre vindent Brian Yuzna donarà la seva versió sobre la vida d'un doctor ambicions que ven la seva ànima al diable per aconseguir més poder i coneixement. “*Faust* serà una pel·lícula molt terrorífica, encara que amb certa dosi de comèdia perquè el públic necessita una vàlvula d'escapament quan està sotmès a tanta pressió i estrès. Encara que m'agrada molt el terror, el més important és fer que el públic s'ho passi bé”.

Aquesta barreja de gèneres s'ha donat moltíssim en el cinema en els últims anys amb productes com *Scream*, *La núvia de Chucky* o *Vampiros*, potser per atreure una part de l'audiència indecisa o potser perquè hi ha crisi d'idees. Aquestes produccions nord-americanes gaudeixen de molt bona salut arreu del món, amb un públic jove de totes les classes socials

i amb una gran predilecció pel cinema de consum, i això és el que vol potenciar Fantastic Factory. “Hem fet un gran esforç a Castella Production des del punt de vista econòmic i industrial per facilitar la incorporació d'actors, directors, guionistes, tècnics... i crear a Barcelona el motor de la indústria cinematogràfica a Espanya i exportar les nostres creacions arreu del món”, va afirmar Julio Fernández. De moment han rebut ofertes de diverses empreses de distribució del Japó, Canadà, França o Alemanya; algunes televisions autonòmiques com TV3 o TV de Galícia també s'hi han interessat; han aconseguit subvencions del ministeri i ajuts de diversos organismes públics i privats. “Però la política de la nostra empresa és fer de portes obertes, per això, tothom que vulgui hi podrà participar”, diu Fernández.

El col·laboradors de Fantastic Factory s'adonen que a l'estat espanyol no ha existit mai un projecte d'aquesta magnitud, però no obstant això volen lluitar per portar a terme aquest somni. Els objectius més importants són fer tres pel·lícules l'any, amb criteris comercials i amb una imatge molt internacional per distribuir-les arreu del món, crear una escola de professionals del gènere fantàstic on es formin nous talents i donar l'oportunitat a directors novells de l'estat perquè facin la seva primera pel·lícula.

A l'esquerra, el director Jaume Balagueró. A la dreta, Julio Fernández, president del Grup Filmax i ànima del projecte de Fantastic Factory

Luis Fernando Romo